

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Örigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Apanta Ta Ellēnisti Heuriskomena

Cui idem præfixit Origeniana, Tripartitum opus, quo Origenis narratur vita,
doctrina excutitur, scripta recensentur

Origenes

Rothomagi, 1668

XXVII. Vtrum Christum in Sole corpus suum reliquisse sibi finxerint.

urn:nbn:de:hbz:466:1-25059

sapientia est, participatione sapientes esse definit, Christumque congrua saluti nostra dicendo A
& faciendo, patiendū & sustinendo, factum esse & deorsum hominibus exemplum redendū, & eis qui
suis sunt Angelis exemplum imitandū. Ecclesie sane decretis nequaquam repugnat hæc pro-
positio; primam gratiam Angelis, ac deinde perseverantiæ donum Christum sanguine
suo promeruisse, ut eo sensu Angelorum quoque conservator, & ut loquitur Tertulia-
nus, Saluator dici possit. Minime vero Didymi suffragium hic prærendo, quippe qui
Origenis causa male audierit; hæc nihilominus verba ipsius proferam è Commentar.
in 1. Petr. 3. quæ Origeniano sermone turgent: *Sicut enim homines abstinentes à peccatis sub-
jecti sunt; ita & superiora rationalia correcta spontanei culpis, quæ forsitan habuerunt, ei subiecta sunt,
completa dispensatione habita pro salute sanctorum.*

Huc adde, quæcunque fere super eo argumento proposuit Origenes, hæsitando & in- B
quirendo, non affirmando proposuisse: velut in illo insigni loco ex Homil. 1. in Levit. *sed
& hoc fortasse inquit, non sine causa fit &c.* Item: *Nisi quia forte hoc intelligi voluit &c.* & in al-
tero ex Hom. 2. *Vide ergo ne forte Iesus &c.* Tum in eo qui petrus est è Tom. 1. in Ioh. p. 32.
33. quomodo Subterraneis similis factus sit, dubie inquirat. Apertissime vero fluctuationē
suam exprimit, cum varias illas Christi apparitiones recenset: *De quibus, inquit, quamvis
periculosum videatur charulis committere, tamen non otiose præterenda sunt dicta sapientium & eni-
gnata; sed subtili admodum mentis acie, (in quantum res patiatur) velut per quoddam speculum contem-
planda; ne forte si qui Verbum caro factus apparuit postus in carne, &c.*

Orig. libr. 1.
in Epist. ad
Rom.

XXVII. Inter sacrilega Manichæorum dicta refert insigne illud Augustinus libr. 20.
contra Faustum, cap. 2. Christum qui Dei virtus & sapientia est, quasi bipertitum in Sole C
& Luna habitare; ac in Sole quidem, qua Dei virtus est; in Luna vero, qua sapientia. Phi-
latrius item Har. 55, & Augustinus ad Quodvultdeum, Har. 59, Seleucum & Hermiam
arguunt, negantes *Sabvatorum in carne scire ad dextram Patris, sed expoliasse carnem, & pos-
suisse in sole æquariari; hoc adductos Prophetæ Psalm. 18. 6. In Sole posuit tabernaculum suum.*
Criminis ejusdem Hermogenem compellat Theodoretus libr. 1. Har. Fabul. cap. 19. à
quo verisimile est virus hujusmodi, ut alia multa, Manichæos fuisse; non ab Origene,
quem tamen insinuat Serapion Thmucensis cognomento Scholasticus, quasi erroris hu-
jus Manichæus auctor fuerit, ut pote qui proxime laudatum Davidis locum illustans Chris-
tum scripserit, cum in cœlum ascenderet, obdormisse, & deposito in Sole corpore, ani-
mam in cœlum ad dextram Patris intulisse. Hæc quidem in libro Serapionis adversus Ma- D
nichæos haberi scribit Sixtus Senensis Biblioth. sanct. libr. 5. & post ipsum Genebrardus
in Collectaneis Origeni præfixis. At nihil hujusmodi reperio in hoc Serapionis opere;
prout editum reperitur in Bibliotheca Patrum. Binerus vero in libello De salute Origenis
hoc ipsum scripsisse refert Serapionem in Commentar. in Psalm. 18. Profecio Origenistas
quosdam non multum ab simili culpa insinuat Orosius in Communitario ad Augusti-
num; pertendere eos dicens Christum antequam in terras descenderet, remissionem An-
gelis, assumpto eorum quos adibat corpore, prædicasse; ac tandem humanum corpus induisse,
hoc passione & resurrectione determinatam, nusquam donec usque ad Patrem veniret, ascendendo ten-
nuasse; ita neque depositum unquam fuisse corpori, nec in corpore ullo regnantem circumscripti Deum.
Quæ cum in libro Augustini contra Priscillianistas & Origenistas, ut alij eorundem erro- E
res ipsi ab Orosio propositi, nusquam confutata appareant, concludo partem aliquam li-
belli hujus intercidisse.

Quæ autem in ea verba sententia potuit Origenes, quæ hæc scripsisse refert Pamphi-
lus in Apologia: *Quid est quod dixit: In Sole posuit tabernaculum suum? Quidam quidem dicebant
quod Sator noster ascendens è terris ad cœlum, & corpus suum assumens, pervenit usque ad eum cir-
culum qui Solis Zona nominatur; & ibi, aiunt, posuit tabernaculum corporis sui: non enim ultra erat
possibile id progredi. Sed hæc illi ita sentiunt, pro eo quod allegoriam nolunt in Scriptura divina recipere,
& ideo pura historie deservientes, hujusmodi fabulas & figmenta componunt.* Tum locum hunc
Prophetæ postmodum ita interpretatur, Tabernaculum Christi esse Ecclesiam; Solem vero,
Deum, qui lux æterna est, & Sol justitiæ. Quinetiam Hermogenem hujus propugnato- F
rem insaniæ confutasse Origenem tradit Theodoretus. Placet ergo Sixti Senensis & Ge-
nebrardi conjectura, delirium illud à Manichæis fuisse Origeni affictum, corruptosque
ejus libros ad conciliandam impietati suæ fidem. Minime vero placet altera Genebrardi
responsio, negati simpliciter id posse, quia Origenis liber non extat: nam quo recidet Se-
rapionis auctoritas, quem extollit Hieronymus?

Theodoret.
Har. libr. 1.
cap. 19.

XXVIII. Difficilius sententia hæc affinis prioris illius excusari potest, quam Homil.
29. in Luc. consignavit Origenes. *Quod si, inquit, tentatus, illum (Christum) imitatus fueris
quæ pro te tentatus est, & omne viceris sentimentum, habebis spem cum eo qui tunc homo fuit, nunc au-
tem homo esse cessavit. Nam si qui quondam homo erat, postquam tentatus est, & recessit ab eo Diabo-
lus, usque ad tempus mortis à mortuis resurgens ultra non morietur; omnis autem homo mortis subiacet:*